

УДК 378.225

ВИДИ ТА НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ

*Деділова Т.В., к.е.н., доцент,
dedilova@ukr.net*

*Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

Компетентнісний підхід у підготовців фахівців з економічних спеціальностей передбачає формування у студентів компетенцій, які здатності зберігати свої знання та навички для розв'язання реальних завдань у вашій професійній діяльності. Цей підхід не обмежується передачею знань, а забезпечує розвиток широкого спектру навичок, які є достатніми для успішної професійної діяльності, а також має низку важливих переваг наступного змісту.

Орієнтація на результат. Компетентнісний підхід зосереджується на досягненні конкретних результатів, а не просто на передачі знань. Це означає, що здобувачі вищої освіти мають можливість набувати навичок розв'язання реальних проблем, з якими вони починаються в майбутньому у своїй професійній діяльності.

Розвиток широкого спектру навичок. Компетентнісний підхід дозволяє зосередитися не тільки на набутті знань, але й на розвиток широкого спектру навичок, останніх для успішної професійної діяльності, таких як комунікаційні навички, лідерські якості, творчість, аналітичне мислення, робота в команді тощо.

Підвищення мотивації здобувачів. Компетентнісний підхід забезпечує активну участь студентів у навчальному процесі та сприяє їхньому особистісному розвитку.

Умови інформаційного суспільства вимагають від майбутніх фахівців з економіки розвинути низку професійних компетентностей (табл. 1).

Формування таких компетентностей повинне спиратися на розробку індивідуальних програм навчання. Зокрема, здобувачі мають бути включені в процес розробки індивідуальних програм навчання, що дозволяє їм застосувати свої якості та професійні цілі та спрямувати свої зусилля на їх досягнення.

Таблиця 1 – Види професійних компетентностей майбутніх фахівців з економіки в умовах інформаційного суспільства (адаптована авторська розробка за [1-3])

Види компетентностей	Загальна характеристика
Компетентності з обробки та аналізу даних	Від фахівців з економіки очікується, що вони вміють працювати з великими обсягами інформації та використовувати її для прийняття рішень
Компетентності з електронної комунікації та взаємодії	Майбутні фахівці з економіки повинні вміти ефективно спілкуватися з колегами, клієнтами та партнерами з використанням різних електронних засобів
Компетентності з керування проектами	Уміння планувати та організовувати роботу в команді, встановлювати терміни та контролювати виконання завдань є місцем для успіху в сучасному бізнесі
Компетентності зі стратегії розвитку	Уміння розробляти стратегії для підприємств та оцінювати їх ефективність є ключовим для розвитку бізнесу в умовах інформаційного суспільства
Компетентності з маркетингу	Знання процесів маркетингу, вміння аналізувати та прогнозувати поведінку споживачів, розробляти стратегії просування продукції та послуг є маркетинговими для успіху на ринку
Компетентності з фінансів	Знання фінансових інструментів, уміння проводити аналіз фінансових даних та розуміння принципів управління фінансами є місією для керівників підприємств та підпорядкованим їх функціональним підрозділам
Компетентності у використанні інформаційних технологій	Фахівці з економіки повинні бути здатні використовувати різноманітні програмні засоби, які допомагають в аналітичній, прогнозній та плановій роботі

Крім того, такі компетентності формуються шляхом застосування практичних завдань та проєктів, останні допомагають здобувачам отримати свої знання та навички на практиці та зберегти реальний досвід. Використання інтерактивних методів навчання, таких як групова робота, дискусії та дебати, може стимулювати студентів до активної участі в навчальному процесі. До стимулювання навчальної активності здобувача ми також можемо віднести забезпечення розвитку соціальних та міжособистісних навичок. Також досить важливою є співпраця з бізнес-структурами, оскільки здобувачі не зможуть отримати практичний досвід та розширити свої знання про роботу у вибраній галузі.

Література:

1. Самарук Н. М. Формування професійної компетентності майбутніх економістів. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. URL: http://elar.khmnu.edu.ua/bitstream/123456789/5117/1/Vnadps_2011_2_12%20%281%29.pdf (дата звернення: 17.03.2023)
2. Болюбаш Н. М. Теоретичні засади формування професійної компетентності майбутніх економістів. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2009/112-99-19.pdf> (дата звернення: 17.03.2023)
3. Мажник Н. А. Формування професійних якостей майбутніх фахівців з економіки. Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика. 2018. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/> (дата звернення: 17.03.2023)

УДК 378.14

**ФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ
КОМПЕТЕНЦІЙ З ТЕХНОЛОГІЙ РЕМОНТУ СУЧАСНОЇ
ТЕХНІКИ У СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ЗВО**

*Дубінін Є.О., д.т.н, професор,
dubin-in-rmn@ukr.net*

*Молодан А.О., д.т.н, професор,
tmirm@ukr.net*

*Полянський О.С., д.т.н., професор,
khadi.pas@gmail.com*

*Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
Дідюк Н.О., старший викладач
khadi.pas@gmail.com*

Харківський національний університет радіоелектроніки

Сучасні умови диктують необхідність перегляду підходів, що склалися у ремонтній галузі виробництва. Існує точка зору, що напрям з підготовки фахівців з ремонту автомобільної та тракторної техніки є не досить перспективним. І з огляду на це відбувалося поступове зменшення обсягу навчального навантаження профільних навчальних закладів з цього напрямку. Проте реальна ситуація дещо інша.

Надійність техніки та її експлуатаційні показники погіршуються, зростають витрати на обслуговування та ремонт. Забезпечення працездатності техніки стало великою державною проблемою. Вихід слід шукати у різних напрямках.